

FÅGELRAPPORTER MAJ - AUGUSTI 1987

Här redovisas en sammanställning av hittills inkomna rapporter om intressanta fågeliakttagelser i Västerås kommun.

Lommar-skrakar

Enstaka storlommar rastade under maj månad på målarfjärdarna. Största antalet, 5 ex sågs på Granfjärd den 23 maj.

Det enda fyndet av smådopping föreligger från Askövikens, där 1 ex sågs den 3 juli. Största antalet skäggdoppingar som noterades under andräkningarna i maj i Askövikens var 154 ex den 7 maj. Här sågs också en svarthakedopping några dagar i början av maj.

Tutande rödrommar har hörts i Askövikens (3 ex), Hässlösundet (2 ex), Ängsö (2 ex), Stavholmsviken (1 ex) och Ridön (1 ex).

En bläsgås sågs vid Askövikens den 10 maj och vid KVV den 21 juni. Det senare fyndet rör sig troligen om en rymling från en djurpark eller något gåsprojekt. Grägås har uppträtt lite här och var i Mälaren och har troligen häckat i trakterna. Par med 4 ungar har setts i Kärrbo och par med 1 unge i Askövikens och på Ridön.

Snatterandspåret i Askövikens fanns kvar i maj och juni. En stjärtand sågs i Askövikens den 27 juni och den 17 aug. Den enda årtan har "influtit" från Svanå den 23 maj och i Askövikens har de enda skedänderna visat sig, upp till 3 ex under maj-juni. Sjöörrar har rastat på Granfjärd den 14 ex den 6 maj och på Fulleröfjärd den 3 ex den 9 maj. På Granfjärd sågs även 2 svärtor den 16 maj. Småskrake har under maj-juni setts huvudsakligen i Ängsöbarkipelagen och endast i små antal 2-3 ex. Dock obs 9 ex vid Skorven utanför Tidö den 7 maj.

Rovfåglar - tranor

De första bivråkarna dök upp sent i år, först i slutet av maj. En brun glada sågs över Grisfjärd den 11 juli och några dagar senare över Västerås. Sommarobrar av havsörn är mycket ovanliga, men den 14 juni sågs en vid bron till Ängsö. Duvhök har häckat på två ställen i V-ås Barkarö. Tornfalk har setts av och till vid Hällamotet och troligen häckat i grannskapet. I samma område har även lärkfalk häckat. Den 25 maj visade sig en pilgrimsfalk vid Askövikens.

Lötberget SV om Askövikens är en säker järplok. Här sågs en gammal fågel med 2 ungar i aug. Ett par rapphöns sågs vid Kälsta, Tortuna, den 31 maj.

Sommarens största händelse är nog den fornlige invasion av vaktlar som förekom i juni. Den första hördes redan den 25 maj i V-ås Barkarö. Under juni

hörde vakteislag på 10 olika platser i kommunens östra delar, uteslutande öster om Svartån. Detta kan jämföras med att 1980-1986 har totalt 10 vaktlar inrapporterats.

En enda småfläckig sumphöna har hörts, i Ängsjön den 5 juni. Kornknarren verkar vara på uppgång. Snerpande knarrar har hörts på Träदारängarna, vid Hedensberg, Gulbo Sevalle och Skålby Skultuna. Översomrande tranor har setts vid Askövikens, där 3 ex uppehållit sig i maj-juli.

Vadare

Strandskata har häckat för andra året i följd på Ryberg, Fulleröfjärd. Som vanligt har ett par mindre strandpipare hållit till vid KVV. Arten har också uppträtt vid Skultunasågen, Skråmsta i Hareker och vid Mellansundet. Ett enda fynd av större strandpipare har noterats, 2 ex sträckte norrut vid Askövikens den 10 maj. Några större mängder ljungpipare har bara setts SV Hällby, Tillberga, där sammanlagt 106 ex rastade den 10 maj. Rastande kustpipare sågs på Ängsö, där 9 ex noterades den 28 maj. Vid Askövikens sträckte 1 ex norrut den 29 maj och 7 ex sågs på sydsträck på Ängsö den 7 aug.

Det har varit mycket sparsamt med småvadare under perioden maj-augusti.

En ensam småsnäppa sågs på Gimpelstenarna den 12 aug. Ett vårfynd av mosnäppa vid KVV den 17 maj och tre höstfynd på samma lokal, där 1 ex sågs den 10 aug, 1 ad den 17 aug och 2 juv den 24 aug. Liknande förhållanden gäller kärrensnappan, 1 ex på nordsträck vid Askövikens den 30 maj och 1 ad rastade vid KVV de första dagarna i aug.

De största ansamlingarna av brushanar har setts vid Askövikens, där 50 ex sågs spela på Rastisängen den 19 maj, totalt rastade då 100 ex i området.

Dvärgbeckasin spelade över Träदारängarna de första dagarna i maj. Här rastade också en dubbelbeckasin den 26 aug. Småspov sågs vid fyra tillfällen under maj månad. Exempelvis rastade 8 ex vid KVV den 10 maj. Svartsnäppa har setts uteslutande vid Askövikens, 14 tillfällen under maj-juli. Den 10 maj sträckte 51 ex mot norr. Enstaka rödbenor har setts på Träदारängarna den 19 maj, vid Askövikens den 30 maj och vid Steneborg, Barkarö den 30 aug.

Småsnäppa är en sällan sedd gäst i kommunen. Vid St Sandskår sågs ett par den 28 maj.

Labbar - hackspettar

Labbar är också en ovanlig besökare hos oss, 1 ad (mörk fas) sågs vid Labbar, Ängsö den 17 maj. I månadsskiftet maj-juni dök några dvärgmåsar upp i Askövikens. Som mest sågs 7 ex den 5 juni då även bobygge påbörjades. Om någon

häckning genomfördes är oklart, måsarna försvann från viken framåt midsommar. Några få observationer av skrântärna gjordes på Ångsö, 1 ad den 7 juli, 1 ad och 1 juv den 19 och 23 aug samt 2 ex i Asköviken den 16 aug. Det första fyn-det av kentsk tärna i kommunen gjordes vid Ångsö den 22 aug, då en ungfågel sågs. Vid Asköviken sågs 13 silvertärnor flyga österut den 30 maj. Svart-tärnan hade ett bra år 1987. I Asköviken sågs som mest 54 ex den 21 maj. Ännu fram i mitten av juli fanns ett 30-tal kvar. Den 13 maj sågs dessutom 8 ex i Hällsjön.

Vid Stensjöberget, Tidö sågs 2 turturduvor den 21 juni. Jorduggla visade sig vid Bocksjön, Tortuna den 21 maj. Spelande-nattskärna hördes vid Skultuna-Rälken den 22 juni och 1 ex sågs vid Boda, Dingtuna den 30 aug.

Vid Irsta k:a visade sig en exotisk gäst, en härfågel den 8 juni. Första veckan i maj uppehöll sig en hane av trötåg hackspett vid Holmaviken.

Lätttingar

Två vårfynd av rödstrupig pipiärka föreligger, 1 ex Stavsholmen den 11 maj och 1 ex vid Asköviken den 29 maj.

En flodsångare sjöng vid Asköviken den 1 juli. Kärrsångaren tycks ha etablerat sig i kommunen. Under juni månad sjöng den på ett 15-tal lokaler. I Askövikens vassar har minst 4 trastsångare hörts. Senaste iakttagelsen ägde rum den 23 juli. I nämnda vassar sågs också skäggenes, 2 ex den 16 maj och 1 ex den 30 maj.

Vid Ångsö golfbana hördes sommargylling den 28 maj och 12 juni, även på Södra Björnön har arten noterats den 13 juni samt vid Ekeholm, Barkarö den 30 juni.

TAKERN - EXKURSION 17-18 OKTOBER 1987

Gunnar Nordesjö

Tyvärr var vi bara 4 stycken som var med på denna exkursion som gav så mycket. Vi startade i god tid för att kunna ta det lugnt och första stoppet blev Kvismaren. På väg mot Öby kulle såg vi stora flockar gäss ute på de öppna markerna mot öster. Väl framme vid Öby kulle träffade vi på Örebro-ornitologer, kunniga och trevliga. Någon riktig ro i fikandet fick vi inte för hela tiden var det något att se. Ca 3000 sädgäss fanns i Kvismaredalen och ca 700 grågäss. En stor flock grågäss lyfte och gick ned i Rysjön i perfekt belysning så att vi ovanifrån kunde se hur ljusa grågässen är i jämförelse med sädgässen.

Kanadagäss var också uppe och vände, i sjön simmade knölsvanar och mot söder drog tofsvipor. En enstaka ladusvala flög förbi, i träden fanns blåmesar och nötväcka och längre bort hördes korpen. Vädret var skönt och för oktober var temperaturen hög och sikten var perfekt. Sparvhök och duvhök drog förbi och längre bort mot väster fanns en tendens till skruv med flera fjällvråkar och enstaka ormvråkar. En fin amitalsfjäril visade sig också, men ville inte låta sig fotograferas.

Nästa fågelupplevelse kom då vi skulle köra in i Vadstena, där det gick en stor flock med råkor. De skulle fotograferas men höll sig hela tiden något för långt borta. Att titta på dem med och utan kikare gick däremot utmärkt.

Vi skulle bo på vandrarhemmet i Vadstena och där träffade vi även Hans Ljungkvist och Roland Thuvander, Västmanlands Ornitologiska Förening, som skulle leda exkursionen.

Efter att ha installerat oss drog vi oss mot Takern och började med att köra väster och söder om sjön. Efter klockan fyra så fanns nästan hela tiden gäss i luften. En stor flock tofsvipor, till en början alldeles mörka så att vi trodde det var något annat, för att i annan belysning bli alldeles vita, blev en verklig skönhetsupplevelse. Då det började mörkna hade vi arbetat oss runt sjön till fågeltornet nedanför Hov, där det var massor av folk och svårt att hitta parkeringsplats. Fågeltornet var fullproppat med folk - att se infloget av gässen var tydligen ett stort folknöje och det var inte bara det vanliga "fjällrävenfolket" utan vanligt folk som var där för att uppleva tusentals gäss i luften och på vattnet. Massor av krickor sågs också, vattenrallen hördes liksom enkelbeckasin och i fonden gick solen ned bakom Omberg. Fågerna över sjön var överkliga. Vi stannade tills det blev helt mörkt, tyst blev det dock aldrig då gässen hördes hela tiden utifrån sjön.